

Załącznik
do Uchwały nr 148/169/V/2017
Zarządu Województwa Śląskiego
z dnia 31 stycznia 2017r.

ZASADY WSPARCIA REWITALIZACJI W RAMACH REGIONALNEGO PROGRAMU OPERACYJNEGO WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO NA LATA 2014-2020

Katowice, styczeń 2017 r.

SPIS TREŚCI

WSTĘP	3
KWESTIE DEFINICYJNE I POJĘCIOWE	5
CECHY I ELEMENTY PROGRAMU REWITALIZACJI	6
PROCEDURA OCENY PROGRAMÓW REWITALIZACJI	14
KARTA OCENY FORMALNEJ PROGRAMU REWITALIZACJI	18
KARTA OCENY MERYTORYCZNEJ PROGRAMU REWITALIZACJI (wzór przyjęty w dniu 29 grudnia 2015 r.)	21
KARTA OCENY MERYTORYCZNEJ PROGRAMU REWITALIZACJI	26
WZÓR OŚWIADCZENIA O PRZYJĘCIU PRZEZ RADĘ GMINY PROGRAMU REWITALIZACJI	37
PREFERENCJE DLA PROJEKTÓW REWITALIZACYJNYCH W REGIONALNYM PROGRAMIE OPERACYJNYM WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO NA LATA 2014-2020	38
ZAŁĄCZNIK NR 1. REGULAMIN WPISANIA PROGRAMU REWITALIZACJI DO WYKAZU PROGRAMÓW REWITALIZACJI WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO	45
AKTUALIZACJA PROGRAMU REWITALIZACJI WPISANEGO DO WYKAZU PROGRAMÓW REWITALIZACJI WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO	47

WSTĘP

Przemiany społeczno – gospodarcze na przestrzeni ostatniego ćwierćwiecza doprowadziły w wielu gminach do degradacji tkanki miejskiej (w zakresie zużycia technicznego i zestarzenia funkcjonalnego zarówno infrastruktury jak i zabudowy, zwłaszcza mieszkaniowej) oraz erozji stosunków społecznych i powstania licznych problemów gospodarczych.

W szczególności doświadczyły to gminy znajdujące się na terenie województwa śląskiego, gdzie długotrwała działalność przemysłu silnie wpłynęła na środowisko, przestrzeń oraz stosunki społeczne. Z tego też względu nadanie nowych funkcji terenom zdegradowanym i poprzemysłowym oraz rewitalizacja przestrzeni miast a przede wszystkim uzdrowienie relacji społecznych jest poważnym wyzwaniem rozwojowym regionu.

W perspektywie finansowej Unii Europejskiej 2014-2020 rewitalizacja jest jednym z obszarów szczególnej uwagi i koncentracji działań. Doświadczenia w zakresie rewitalizacji tych obszarów wskazują na konieczność intensyfikacji interwencji oraz integracji podejmowanych w ramach EFRR i EFS działań, w celu osiągnięcia maksymalnych korzyści realizowanych projektów. Postrzeganie rewitalizacji jako kompleksowego i skoncentrowanego pakietu powinno być jednocześnie istotnym elementem całościowej polityki rozwoju samorządów miast¹.

Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 może być jednym z źródeł finansowania działań rewitalizacyjnych w gminach.

W ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego główny ciężar wsparcia procesu rewitalizacji został położony na priorytet inwestycyjny 9b *wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności na obszarach miejskich i wiejskich* (Działania 10.3, 10.4)². Cała alokacja została przydzielona na wsparcie przedsięwzięć rewitalizacyjnych wynikających z programów rewitalizacji pozytywnie ocenionych przez IZ RPO WSL. Projekty te będą musiały wspierać działania społeczne realizowane za pomocą Europejskiego Funduszu Społecznego. W zakresie interwencji EFS kluczowe dla zapewnienia komplementarności podejmowanych działań są priorytety inwestycyjne 9i *aktywne włączenie, w tym z myślą o promowaniu równych szans oraz aktywnego uczestnictwa i zwiększaniu szans na zatrudnienie* (Poddziałania 9.1.1, 9.1.2, 9.1.3)³ lub w 9iv *ułatwianie dostępu do niedrogich, trwałych oraz wysokiej jakości usług, w tym opieki zdrowotnej i usług socjalnych świadczonych w interesie ogólnym* (Poddziałania 9.2.1, 9.2.2, 9.2.3)⁴. Pozostały katalog priorytetów inwestycyjnych wskazanych z EFS stanowi dopełnienie katalogu wsparcia.

---

¹ Założenia Narodowego Planu Rewitalizacji przygotowanego przez Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju.

² Zgodnie z zapisami Szczegółowego Opisu Osii Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020.

³ Ibidem.

⁴ Ibidem.

W przypadku pozostałych priorytetów inwestycyjnych EFRR, IZ RPO WSL wprowadzi preferencje dla projektów rewitalizacyjnych w postaci dodatkowych punktów w procedurze konkursowego trybu wyboru projektów w postaci dedykowanych kryteriów wyboru projektów.

Zapisy Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 mają na celu zapewnienie spójności i efektywności podejmowanych działań oraz zapewnienie komplementarności pomiędzy finansowanymi z EFS i EFRR przedsięwzięciami.

Realizowane projekty winny być ukierunkowane na rozwiązanie indywidualnych problemów społecznych, gospodarczych i przestrzennych zdiagnozowanych na obszarach zdegradowanych. W szczególności pierwsza z wymienionych kategorii problemów powinna odgrywać kluczową rolę w planowaniu kompleksowej rewitalizacji, jako jej fundament i główna rama realizacyjna. Ostatecznym celem działań w tym zakresie powinno być bowiem doprowadzenie do trwałych zmian społecznych w dziedzinie zatrudnienia, integracji społecznej czy edukacji. Działania społeczne mają też decydujące znaczenie z perspektywy dokonywanych zmian infrastrukturalnych warunkując ich trwałość i akceptację przez mieszkańców obszarów zdegradowanych.

KWESTIE DEFINICYJNE I POJĘCIOWE

Rewitalizacja stanowi proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych poprzez działania całościowe (powiązane wzajemnie przedsięwzięcia obejmujące kwestie społeczne oraz gospodarcze lub przestrzenno – funkcjonalne, techniczne, środowiskowe), integrujące interwencję na rzecz społeczności lokalnej, przestrzeni i lokalnej gospodarki, skoncentrowane terytorialnie i prowadzone w sposób zaplanowany oraz zintegrowany poprzez programy rewitalizacji.

Rewitalizacja zakłada optymalne wykorzystanie specyficznych uwarunkowań oraz wzmacnianie lokalnych potencjałów i jest procesem wieloletnim, prowadzonym we współpracy z lokalną społecznością i na jej rzecz. Działania służące wspieraniu procesów rewitalizacji prowadzone są spójnie wewnętrznie poprzez integrację poszczególnych działań pomiędzy sobą, oraz zewnętrznie – z lokalnymi politykami sektorowymi, np. transportową, energetyczną, celami i kierunkami wynikającymi z dokumentów strategicznych.

Obszar zdegradowany jest to obszar, na którym zidentyfikowano stan kryzysowy spowodowany koncentracją negatywnych zjawisk społecznych, współwystępujących z negatywnymi zjawiskami w sferze gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej. Obszar zdegradowany może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic pod warunkiem stwierdzenia sytuacji kryzysowej na każdym z podobszarów.

Obszar rewitalizacji obejmuje całość lub część obszaru zdegradowanego, cechującego się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego, zamierza się prowadzić rewitalizację. Obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic, lecz nie może obejmować terenów większych niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkałych przez więcej niż 30% mieszkańców gminy.

Program rewitalizacji jest dokumentem inicjowanym, opracowanym i uchwalonym przez radę gminy. To wieloletni program działań w sferze społecznej oraz gospodarczej lub przestrzenno – funkcjonalnej, technicznej, środowiskowej zmierzający do wyprowadzenia obszaru rewitalizacji ze stanu kryzysowego. Przez program rewitalizacji rozumie się np. lokalny program rewitalizacji, miejski program rewitalizacji, gminny program rewitalizacji.

Na potrzeby niniejszego dokumentu przez program rewitalizacji rozumie się zarówno program przyjęty uchwałą rady gminy jak i projekt programu rewitalizacji, przesłany do Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 w celu oceny zgodności z Wytocznymi Ministerstwa Rozwoju w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020.

CECHY I ELEMENTY PROGRAMU REWITALIZACJI

Program rewitalizacji powinien zawierać co najmniej następujące elementy:

Opis powiązań programu rewitalizacji z dokumentami strategicznymi i planistycznymi gminy. Program rewitalizacji powinien być jednym z ważniejszych narzędzi wprowadzania zmian na obszarze gminy. Konieczne jest zatem powiązanie go z dokumentami określającymi kierunki rozwoju gminy, tj. gminnymi dokumentami strategicznymi i planistycznymi.

Diagnoza czynników i zjawisk kryzysowych oraz skala i charakter potrzeb rewitalizacyjnych. Diagnoza obejmuje analizę wszystkich sfer, tj. sfery gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno – funkcjonalnej, technicznej oraz społecznej. **Diagnoza ta służy do wyznaczenia obszaru zdegradowanego** (a na późniejszym etapie obszaru rewitalizacji), który znajduje się w stanie kryzysowym z powodu przede wszystkim negatywnych zjawisk społecznych a dodatkowo: gospodarczych lub środowiskowych lub przestrzenno-funkcjonalnych lub technicznych (jednego lub kilku). W związku z tym określenie obszaru zdegradowanego musi opierać się na obiektywnych i weryfikowalnych miernikach i metodach badawczych. Powinno dobrać się je w taki sposób, aby były wiarygodne, niepodważalne i aby badanie można było powtarzać i monitorować. Zalecanym sposobem zbierania danych jest ich agregowanie i uśrednianie w jednakowych, wcześniej zdefiniowanych obszarach tj. należy podzielić gminę na np. jednostki urbanistyczne czy administracyjne, co umożliwi porównanie sytuacji występującej w różnych częściach gminy.

Zasięg przestrzenny obszaru rewitalizacji. Koncentracja interwencji i potrzeba hierarchizacji potrzeb powodują, że program rewitalizacji dotyczy terenów o istotnym znaczeniu dla rozwoju gminy, obejmujących całość lub część zdiagnozowanego obszaru zdegradowanego i dotkniętych szczególną koncentracją problemów i negatywnych zjawisk kryzysowych. Ustalenia zasięgu przestrzennego obszaru rewitalizacji dokonuje samorząd gminy, w oparciu o rozstrzygnięcia wynikające z diagnozy (bądź innych dokumentów strategicznych lub planistycznych gminy) lub w oparciu o indywidualne kryteria opracowane przez gminę. Program rewitalizacji łącznie nie obejmuje więcej niż 20% powierzchni gminy i dotyczy liczby ludności nie większej niż 30% jej mieszkańców. Program rewitalizacji powinien zawierać informację nt. liczby mieszkańców gminy zamieszkujących obszar rewitalizacji w stosunku do liczby mieszkańców gminy ogółem oraz powierzchnię obszaru objętego rewitalizacją w stosunku do powierzchni gminy ogółem w formie tabelarycznej lub innej formie pozwalającej na jednoznaczną identyfikację warunków spełnienia ww. kryteriów.

Pogłębiona diagnoza obszaru rewitalizacji. Po wyznaczeniu obszaru rewitalizacji należy przeprowadzić dokładne badania i analizy występujących w nim problemów, ich przyczyn, ale także lokalnych potencjałów. To na podstawie pogłębionej analizy będzie można wypracować rozwiązania odpowiadające lokalnym uwarunkowaniom co pozwoli na przygotowanie działań rewitalizacyjnych o bardziej złożonym, kompleksowym charakterze i oddziaływaniu.

Wizja stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji – planowany efekt rewitalizacji.

Konieczne jest określenie pożądanego stanu, do którego mają doprowadzić dany obszar projekty/ przedsięwzięcia rewitalizacyjne, oraz jego parametryzacja. Tak postawione zadanie ułatwi później wybór odpowiednich mierników/wskaźników osiągania celów programu rewitalizacji. Planowany efekt rewitalizacji powinien dotyczyć obszaru rewitalizacji, a nie wizji rozwoju całej gminy.

Cele rewitalizacji oraz odpowiadające zidentyfikowanym potrzebom rewitalizacyjnym kierunki działań mających na celu eliminację lub ograniczenie negatywnych zjawisk.

Należy wykazać spójność i powiązanie w programie diagnozy obszaru rewitalizacji identyfikującej czynniki i przyczyny degradacji z celami i zamierzeniami do osiągnięcia wskutek rewitalizacji oraz działaniami i zamierzeniami pozwalającymi na osiągnięcie celów. Umożliwi to znalezienie odpowiedzi na pytania: dlaczego i w jaki sposób tj. jakimi przedsięwzięciami zakłada się zahamowanie regresu, jak wywołać korzystne tendencje rozwojowe, a także jakie działania i na jakich obszarach są konieczne dla skierowania dotkniętego kryzysem obszaru na ścieżkę rozwoju.

Nie należy mylić wizji stanu **obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji z celami rewitalizacji**. Wizja to element treściowy właściwy dla wszystkich dokumentów strategicznych. Stanowi punkt odniesienia dla oceny stopnia realizacji dokumentu, zaś jej uszczegółowieniem na poziomie operacyjnym są cele określone dla rewitalizacji.

Lista planowanych, podstawowych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Program rewitalizacji ujmuje działania w sposób kompleksowy (z uwzględnieniem projektów rewitalizacyjnych współfinansowanych ze środków EFRR, EFS, FS oraz innych publicznych lub prywatnych) tak, aby nie pomijać aspektu społecznego oraz gospodarczego lub przestrzenno – funkcjonalnego, technicznego, środowiskowego związanego zarówno z danym obszarem, jak i jego otoczeniem. W trakcie opracowywania i wdrażania programu rewitalizacji nie dopuszcza się możliwości planowania i realizacji tylko wybiórczych inwestycji, nastawionych jedynie na szybki efekt poprawy estetyki przestrzeni, skupionych tylko na działaniach remontowych czy modernizacyjnych, które nie skutkują zmianami strukturalnymi na obszarze rewitalizacji.

Opis planowanych działań rewitalizacyjnych, które będą realizowane w ramach danego programu rewitalizacji powinien zawierać w pierwszej kolejności identyfikację podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, tj. takich, bez których realizacja celów programu rewitalizacji nie będzie możliwa i obszar rewitalizacji nie będzie w stanie wyjść z kryzysowej sytuacji. Opis projektu powinien zawierać co najmniej: nazwę i wskazanie podmiotów go realizujących, zakres realizowanych zadań, lokalizację (miejsce przeprowadzenia danego projektu), szacowaną wartość, prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji.

Dopuszcza się możliwość modyfikacji pomiędzy opisem projektu zawartym w programie rewitalizacji a opisem projektu we wniosku o dofinansowanie, pod warunkiem utrzymania celu projektu i jego zasadniczego założenia (np. zmiana nazwy projektu, dodanie partnera).

Należy pamiętać, że pozytywna ocena programu rewitalizacji, dokonana przez Zespół ds. rewitalizacji, nie oznacza, że projekty wskazane w danym programie uzyskają dofinansowanie z np. Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020. Zespół ocenia projekty/ przedsięwzięcia rewitalizacyjne jedynie pod kątem realizacji celów programu rewitalizacji.

Charakterystyka pozostałych rodzajów przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Jest to zbiorczy opis innych uzupełniających rodzajów przedsięwzięć rewitalizacyjnych, tj. takich, które ze względu na mniejszą skalę oddziaływania trudno zidentyfikować indywidualnie, a są oczekiwane ze względu na realizację celów programu rewitalizacji. W opisie przedsięwzięć uzupełniających należy wskazać obszary tematyczne, zagadnienia istotne z punktu widzenia potrzeb obszaru rewitalizacji.

Co do zasady projekty rewitalizacyjne realizowane są na obszarach wyznaczonych do rewitalizacji gdyż celem głównym takich projektów jest przede wszystkim bezpośrednie działanie na rzecz poprawy sytuacji społeczno- gospodarczej na danym obszarze oraz wsparcie jego mieszkańców. W wyjątkowych przypadkach możliwe jest, aby do objęcia wsparciem dopuszczone zostały także projekty planowane do realizacji/zlokalizowane poza obszarem wyznaczonym do rewitalizacji, w szczególności, w których działania będą prowadzone na styku obszaru wyznaczonego do rewitalizacji i obszaru zdegradowanego, jednak tylko i wyłącznie jeśli służą one realizacji celów wynikających z programu rewitalizacji. Dotyczy to zwłaszcza inicjatyw społecznych nakierowanych np. na aktywizację zawodową mieszkańców obszaru rewitalizacji, gdzie rozwiązania dedykowane ludności z obszaru rewitalizacji mogą być podejmowane poza tym obszarem. **Takie przypadki wymagają szerszego uzasadnienia i wskazania siły powiązań i efektywności oddziaływania danego projektu rewitalizacyjnego na realizację celów określonych dla rewitalizacji.** Przykładem mogą być projekty w zakresie wsparcia zatrudnienia i zakładania działalności gospodarczej gdzie np. dotacje na zakładanie działalności gospodarczej będą udzielane osobom zamieszkującym obszar rewitalizowany jak i osobom spoza tego obszaru, ale które będą prowadziły działalność na obszarze rewitalizowanym lub zatrudniały osoby z obszaru objętego rewitalizacją czy projekty szkoleniowe, w których wsparcie dla mieszkańców obszarów rewitalizacji prowadzone będzie poza obszarem rewitalizacji. Kolejnym przykładem mogą być projekty wspierające dostępność do usług społecznych (tj. usług pomocy społecznej oraz usług z zakresu systemu wsparcia rodziny), a także działania w zakresie aktywnej integracji społeczno-zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym lub ubóstwem, w których z uwagi na sposób organizacji tych usług niezasadnym byłoby ograniczanie dostępu jedynie osobom zamieszkującym obszar rewitalizowany, w przypadku gdy układ funkcjonalny placówek/podmiotów prowadzących wsparcie na rzecz osób potrzebujących pomocy powoduje, iż dana placówka prowadzi działalność nie tylko bezpośrednio na obszarze wyznaczonym do rewitalizacji, ale także na obszarze zdegradowanym, lub gdy placówka nie leży bezpośrednio na obszarze wyznaczonym do rewitalizacji, ale na styku dwóch obszarów powiązanych ze sobą funkcjonalnie. W takim przypadku jednak każdorazowo w programie rewitalizacji niezbędne jest wyraźne uzasadnienie potrzeby przyjęcia powyżej wskazanych rozwiązań, umożliwiające ocenę ich

zasadności w kontekście lokalnej specyfiki danej gminy oraz efektywności w realizacji celów określonych dla działań rewitalizacyjnych. Istotą rewitalizacji jest wsparcie danego obszaru znajdującego się w kryzysie, a to definiuje kierunki działań, które powinny być podejmowane przede wszystkim dla i na rzecz mieszkańców obszaru rewitalizowanego.

Planując finansowanie działań ze środków RPO WSL na lata 2014-2020 wspierających procesy rewitalizacji należy mieć na uwadze definicję projektu rewitalizacyjnego zawartą w *Wytycznych w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020*.

Mechanizmy zapewnienia komplementarności między poszczególnymi projektami/ przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi oraz pomiędzy działaniami różnych podmiotów i funduszy na obszarze objętym programem rewitalizacji. Wymogiem koniecznym dla wspierania projektów rewitalizacyjnych jest zapewnienie ich komplementarności w różnych wymiarach. W szczególności dotyczy to komplementarności: przestrzennej, problemowej i międzyokresowej.

Zapewnienie komplementarności przestrzennej projektów/ przedsięwzięć rewitalizacyjnych ma służyć temu, by program rewitalizacji efektywnie oddziaływał na cały dotknięty kryzysem obszar, poszczególne projekty rewitalizacyjne wzajemnie się dopełniały przestrzennie oraz by zachodził między nimi efekt synergii. Celem jest także to, by prowadzone działania nie skutkowały przenoszeniem problemów na inne obszary lub nie prowadziły do niepożądanych efektów społecznych takich jak segregacja społeczna i wykluczenie.

Komplementarność problemowa oznacza konieczność realizacji projektów rewitalizacyjnych, które będą się wzajemnie dopełniały tematycznie, sprawiając, że program rewitalizacji będzie oddziaływał na obszar rewitalizacji we wszystkich niezbędnych aspektach (społecznym, gospodarczym, przestrzenno – funkcjonalnym, technicznym, środowiskowym). Zapewnienie tej komplementarności ma przeciwdziałać fragmentacji działań koncentrując uwagę na całościowym spojrzeniu na przyczyny kryzysu danego obszaru. Umożliwia ona również powiązanie działań rewitalizacyjnych ze strategicznymi decyzjami gminy na innych polach, co skutkuje lepszą koordynacją tematyczną i organizacyjną działań administracji.

Zachowanie ciągłości programowej ma w procesach rewitalizacji kluczowe znaczenie. Komplementarność międzyokresowa umożliwia uzupełnienie przedsięwzięć już zrealizowanych w ramach polityki spójności 2007-2013 (np. o charakterze infrastrukturalnym) projektami komplementarnymi (np. o charakterze społecznym), realizowanymi w ramach polityki spójności 2014-2020.

Indykatywne ramy finansowe. Projekty/ przedsięwzięcia rewitalizacyjne, wynikające z programu rewitalizacji opierają się na konieczności umiejętnego uzupełniania i łączenia wsparcia ze środków EFRR, EFS i FS z wykluczeniem ryzyka podwójnego dofinansowania. Dla realizacji zasady dodatkowości środków UE konieczne jest skoordynowanie środków programów operacyjnych ze środkami polityk i instrumentów krajowych. Należy również dążyć do łączenia prywatnych i publicznych źródeł finansowania, przy założeniu, że stymulowanie endogenicznych zdolności inwestycyjnych ma kluczowe znaczenie dla dynamiki pożądanых zmian.

Program rewitalizacji powinien uwzględniać tabelę finansową, zgodną z poniższym wzorem. Tabela jest istotna dla sprawnego monitorowania środków przeznaczonych na wsparcie rewitalizacji na poziomie krajowym.

Indykatywne środki finansowe w ramach programu rewitalizacji z podziałem na źródła finansowania [w zł]				
pochodzące ze źródeł krajowych publicznych	pochodzące ze źródeł prywatnych	pochodzące z funduszy UE: EFRR, EFS, FS	pochodzące z innych źródeł	suma
[kwota]	[kwota]	[kwota]	[kwota]	[kwota]

Mechanizmy włączenia mieszkańców, przedsiębiorców i innych podmiotów i grup aktywnych na terenie gminy w proces rewitalizacji. Partycypacja społeczna jest wpisana w proces rewitalizacji jako fundament działań na każdym etapie tego procesu. Skonsolidowanie wysiłków różnych podmiotów na rzecz obszaru rewitalizacji jest ważnym warunkiem sukcesu.

Program rewitalizacji jest wypracowywany przez samorząd gminny i poddawany dyskusji w oparciu o diagnozę lokalnych problemów: społecznych, gospodarczych, przestrzenno – funkcjonalnych, technicznych i środowiskowych. Prace nad przygotowaniem programu, bądź jego aktualizacją, jak również wdrażanie (realizacja) programu oparte są na współpracy ze wszystkimi grupami interesariuszy, w tym szczególnie ze społecznością obszarów rewitalizacji, innymi ich użytkownikami, przedsiębiorcami i organizacjami pozarządowymi. W programie rewitalizacji znajduje się opis procesu jego przygotowania dokumentujący udział w nim różnych grup interesariuszy w taki sposób, by możliwe było zweryfikowanie i ocena stopnia osiągniętego społecznienia, jak również określenie, w jaki sposób wybrana forma zarządzania programem rewitalizacji realizuje zasadę udziału w niej interesariuszy. Partycypacja ukierunkowana jest na możliwie dojrzałe jej formy, a więc nieograniczające się jedynie do informacji czy konsultacji działań władz lokalnych, ale dążące do zaawansowanych metod partycypacji, takich jak współdecydowanie czy kontrola obywatelska.

System realizacji (wdrażania) programu rewitalizacji. Należy wziąć pod uwagę zaprojektowanie systemu zarządzania programem rewitalizacji, który pozwoli na efektywne współdziałanie na jego rzecz różnych instytucji oraz wzajemne uzupełnianie się i spójność procedur. W tym celu rekomenduje się osadzenie systemu zarządzania programem rewitalizacji w przyjętym przez daną gminę systemie zarządzania w ogóle.

System monitoringu i oceny skuteczności działań i system wprowadzania modyfikacji w reakcji na zmiany w otoczeniu programu.

Proces monitoringu powinien służyć zagwarantowaniu realizacji celów rewitalizacji wskazanych w programie. Biorąc pod uwagę, że wykorzystanie środków finansowych powinno być jak najbardziej efektywne, należy prowadzić analizę oddziaływania podejmowanych przedsięwzięć ukierunkowanych na rozwiązanie konkretnych problemów społecznych, gospodarczych i przestrzennych.

Tak prowadzony system monitorowania i ewaluacji procesu rewitalizacji ma w założeniu pozwolić na lepsze, bardziej skoordynowane zarządzanie, wzmocnienie poczucia odpowiedzialności i partnerstwa oraz optymalne wykorzystanie środków finansowych dla maksymalizacji efektów.

System monitorowania rewitalizacji budowany w programie powinien zapewniać pewnego rodzaju kompleksowość polegającą na monitorowaniu efektów wszelkich przedsięwzięć, które wpływają na poprawę sytuacji społecznej, gospodarczej czy przestrzennej obszaru zdegradowanego, a wcześniej były ujawniane jako bezpośrednie lub pośrednie przyczyny degradacji. Należy zatem opracować odpowiednie wskaźniki bazowe oraz docelowe realizacji programu rewitalizacji, dzięki którym możliwe będzie prowadzenie monitoringu osiągnięcia założonych celów. Należy pamiętać, że wskaźniki powinny być skwantyfikowane poprzez pokazanie ich wartości bazowej oraz docelowej.

WYMAGANA ZAWARTOŚĆ PROGRAMU REWITALIZACJI

1	Diagnoza gminy służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, obejmująca analizę wszystkich sfer, tj. sfery społecznej i gospodarczej i środowiskowej, i technicznej i przestrzenno – funkcjonalnej;
2	Szczegółowa diagnoza obszaru rewitalizacji, obejmująca analizę negatywnych zjawisk oraz lokalnych potencjałów występujących na terenie tego obszaru;
3	Opis powiązań PR z dokumentami strategicznymi gminy, w tym strategią rozwoju gminy, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz strategią rozwiązywania problemów społecznych;
4	Opis wizji stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji;
5	Cele rewitalizacji oraz odpowiadające im kierunki działań służących eliminacji lub ograniczeniu negatywnych zjawisk;
6	Opis przedsięwzięć rewitalizacyjnych, w szczególności o charakterze społecznym oraz gospodarczym, środowiskowym, przestrzenno-funkcjonalnym lub technicznym, w tym: a) listę planowanych podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, wraz z ich opisami zawierającymi w odniesieniu do każdego przedsięwzięcia: nazwę i wskazanie podmiotów je realizujących, zakres realizowanych zadań, lokalizację, szacowaną wartość, prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji, b) charakterystykę pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, realizujących kierunki działań;
7	Mechanizmy integrowania działań, o których mowa w pkt 4, oraz przedsięwzięć rewitalizacyjnych;
8	Szacunkowe ramy finansowe PR wraz z szacunkowym wskazaniem środków finansowych ze źródeł publicznych i prywatnych, zgodnie z wyżej wskazanym wzorem;
9	Opis struktury zarządzania realizacją PR;
10	System monitorowania i oceny programu rewitalizacji;
11	Określenie niezbędnych zmian w uchwałach, o których mowa w art. 21 ust. 1 ustawy z 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego oraz uchwale, o której mowa w art. 7 ust. 3;
12	Wskazanie, czy na obszarze rewitalizacji ma zostać ustanowiona Specjalna Strefa Rewitalizacji, wraz ze wskazaniem okresu jej obowiązywania;
13	Wskazanie sposobu realizacji gminnego programu rewitalizacji w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego, w tym: a) wskazanie zakresu niezbędnych zmian w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, b) wskazanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego koniecznych do uchwalenia albo zmiany,

Wyłącznie dla programów rewitalizacji przyjmowanych na podstawie ustawy o samorządzie gminnym.

Dla wszystkich programów rewitalizacji.

Wyłącznie dla programów rewitalizacji przyjmowanych na podstawie ustawy o rewitalizacji.

	c) w przypadku wskazania konieczności uchwalenia miejscowego planu rewitalizacji, o którym mowa w art. 37f ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym – wskazanie granic obszarów, dla których plan ten będzie procedowany łącznie z procedurą scaleń i podziałów nieruchomości, a także wytyczne w zakresie ustaleń tego planu;
14	Załącznik graficzny przedstawiający podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji sporządzony na mapie w skali co najmniej 1:5000 opracowanej z wykorzystaniem treści mapy zasadniczej;
15	W ramach opisu przedsięwzięć w gminnym programie rewitalizacji zamieszcza się przedsięwzięcia rewitalizacyjne służące realizacji celu publicznego określonego lub przedsięwzięcia prywatne;
16	W przypadku, gdy w związku z rewitalizacją następuje czasowa lub trwała zmiana miejsca zamieszkania osób na miejsce położone poza obszarem rewitalizacji, w gminnym programie rewitalizacji uwzględnia się przedsięwzięcia rewitalizacyjne, obejmujące te osoby.

PROCEDURA OCENY PROGRAMÓW REWITALIZACJI

Na stronie internetowej Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020, w zakładce poświęconej rewitalizacji, zamieszczona zostanie informacja o możliwości składania programów rewitalizacji do oceny przez Instytucję Zarządzającą Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 (IZ RPO WSL 2014-2020).

Ocena programów rewitalizacji będzie miała charakter ciągły, tj. gmina w dowolnym momencie może złożyć program rewitalizacji do zaopiniowania przez IZ RPO WSL 2014-2020.

Należy pamiętać, że gmina chcąc złożyć do dofinansowania z RPO WSL 2014-2020 projekt rewitalizacyjny musi mieć pozytywnie oceniony przez IZ RPO WSL 2014-2020 program rewitalizacji, z którego wynikać będzie przedmiotowy projekt oraz program ten musi być przyjęty uchwałą rady gminy.

W imieniu IZ RPO WSL 2014-2020 ww. ocenę przeprowadzi Zespół ds. rewitalizacji, powołany Zarządzeniem Marszałka nr 00072/2015 z późniejszymi zmianami.

Ocena programów rewitalizacji ma na celu potwierdzenie, że program spełnia wymagania określone w *Wytycznych Ministerstwa Rozwoju w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020*.

Weryfikacja programów nie obejmuje oceny poprawności (legalności) procedury ich opracowania, która leży w kompetencji wojewody.

Do przedmiotowej oceny gmina może złożyć program rewitalizacji przyjęty przez radę gminy bądź ostateczną wersję projektu programu rewitalizacji planowaną do przyjęcia przez radę gminy. Pozwoli to uwzględnić ewentualne rekomendacje Zespołu do spraw rewitalizacji w ostatecznie uchwalanym programie. W celu usprawnienia procesu ponownej weryfikacji gmina przekazuje oprócz wersji jednolitej programu także wersję programu zawierającą rejestr zmian wprowadzonych w wyniku uwzględnienia uwag zgłoszonych w trakcie oceny.

Program rewitalizacji, który ma podlegać ocenie przez IZ RPO WSL 2014-2020, należy złożyć do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego za pomocą Platformy SEKAP (System Elektronicznej Komunikacji Administracji Publicznej), dostępnej pod adresem www.sekap.pl lub za pomocą skrzynki podawczej ePUAP (elektroniczna Platforma Usług Administracji Publicznej), dostępnej pod adresem www.epuap.gov.pl.

W tytule/temacie dokumentu należy wpisać: „Ocena programu rewitalizacji gminy.... – Wydział Rozwoju Regionalnego”.

Program Rewitalizacji należy podpisać za pomocą: bezpiecznego podpisu elektronicznego weryfikowanego kwalifikowanym certyfikatem lub, certyfikatu CC SEKAP, lub profilu zaufanego ePUAP.

Programy rewitalizacji przesłane w inny sposób niż określony powyżej (np. pocztą tradycyjną, telefaksem lub pocztą elektroniczną) nie będą rozpatrywane.

Ocena programu rewitalizacji przebiega dwuetapowo.

Etap 1 ocena formalna

Po przekazaniu programu rewitalizacji przez Kancelarię Ogólną Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego do Wydziału Rozwoju Regionalnego, dokonywana jest ocena formalna programu, którą przeprowadza członek Zespołu ds. rewitalizacji.

Ocena formalna programu rewitalizacji dokonywana jest bezzwłocznie, jednak nie dłużej niż 7 dni kalendarzowych od daty wpływu do Wydziału Rozwoju Regionalnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego, na Karcie Oceny Formalnej, której wzór znajduje się w dalszej części niniejszego dokumentu.

W trakcie oceny formalnej będą podlegały uzupełnieniu lub korekcie uchybienia wynikające z niespełnienia minimum jednego z przyjętych kryteriów formalnych.

W przypadku, o których mowa powyżej, członek Zespołu ds. rewitalizacji sporządza pismo z uwagami formalnymi, które zatwierdzone jest przez Dyrektora Wydziału Rozwoju Regionalnego⁵ i przesyłane do gminy opracowującej program.

Termin na uzupełnienie/ poprawę programu rewitalizacji wyznaczony w piśmie do gminy nie może być krótszy niż 7 dni kalendarzowych, liczonych od momentu otrzymania przez gminę pisma z uwagami.

Do czasu dokonania stosownych poprawek lub uzupełnień program rewitalizacji pozostawia się bez dalszego biegu.

W przypadku pozytywnej weryfikacji formalnej programu rewitalizacji stosowna informacja zostanie opublikowana na stronie internetowej Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020, w zakładce poświęconej rewitalizacji. Status oceny programu rewitalizacji będzie aktualizowany na bieżąco.

Etap 2 ocena merytoryczna

Po dokonaniu pozytywnej oceny formalnej program rewitalizacji poddany zostanie ocenie merytorycznej.

Ocenę merytoryczną każdego programu rewitalizacji dokonuje co najmniej dwóch członków Zespołu ds. rewitalizacji.

---

⁵ Ilekroć w niniejszym dokumencie jest mowa o „Dyrektorze Wydziału Rozwoju Regionalnego” należy przez to rozumieć również Zastępcę Dyrektora Wydziału.

Ocena merytoryczna dokonywana jest za pomocą Karty Oceny Merytorycznej przy zachowaniu zasad poufności i bezstronności oceniających. Wzór Karty Oceny Merytorycznej znajduje się w dalszej części dokumentu.

Dla programów rewitalizacji⁶, których ocena rozpoczęła się na wzorze Karty Oceny Merytorycznej, przyjętej przez Zarząd Województwa w dniu 29 grudnia 2015 r., Zespół ds. rewitalizacji będzie dla tych programów kontynuował ocenę na przedmiotowym wzorze Karty, do czasu wydania pozytywnej oceny merytorycznej programu.

W przypadku gmin, które otrzymały dofinansowanie z konkursu dotacji POPT na opracowanie lub aktualizację programu rewitalizacji, ocena tych programów rewitalizacji dokonana zostanie przy wykorzystaniu wzoru Karty Oceny Merytorycznej przyjętego wraz z niniejszym dokumentem, z uwzględnieniem zasad wskazanych w regulaminie konkursu.

Ocena merytoryczna dokonywana jest w ciągu 30 dni kalendarzowych od pozytywnej oceny formalnej programu rewitalizacji. W szczególnych przypadkach⁷ termin oceny może zostać wydłużony.

W przypadku uwag do programu rewitalizacji, które wyniknęły na etapie oceny merytorycznej dokumentu, członek Zespołu ds. rewitalizacji sporządza bezzwłocznie pismo z uwagami merytorycznymi, które zatwierdzone jest przez Dyrektora Wydziału Rozwoju Regionalnego i przesyłane do gminy opracowującej program.

Gmina, po dokonaniu stosownych poprawek lub uzupełnień w terminie⁸ wskazanym przez Zespół ds. rewitalizacji w ww. piśmie, przesyła program rewitalizacji do ponownej merytorycznej oceny dokumentu, która trwa nie dłużej niż 21 dni kalendarzowych od daty przekazania programu rewitalizacji przez Kancelarię Ogólną Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego do Wydziału Rozwoju Regionalnego. W szczególnych przypadkach⁹ termin ponownej oceny może zostać wydłużony.

Gmina ponownie składając program rewitalizacji zobowiązana jest dołączyć do niego informację o zakresie zmian w programie rewitalizacji, wprowadzonych w stosunku do wersji poprzedniej.

W razie niedokonania lub niewłaściwego dokonania poprawek lub uzupełnień, członkowie Zespołu ds. rewitalizacji oceniający program rewitalizacji formułują kolejny raz uwagi, które

---

⁶ Wzór Karty Oceny Merytorycznej z dnia 29 grudnia 2015 r. obowiązuje dla następujących gmin: Chorzów, Łędziny, Ogrodzieniec, Woźniki, Mszana, Świętochłowice, Żory, Sosnowiec, Jastrzębie – Zdrój, Skoczów, Ustroń, Wiry, Czerwionka – Leszczyny, Radlin, Ornontowice, Łodygowice, Rybnik.

⁷ Za szczególne przypadki rozumie się m.in. dłuższa niż tydzień nieobecność w pracy członka Zespołu ds. rewitalizacji, święta Bożego Narodzenia oraz Wielkanoc.

⁸ Przedmiotowy termin zwyczajowo wynosił będzie 30 dni kalendarzowych od daty otrzymania pisma z możliwością zwrócenia się do Wydziału Rozwoju Regionalnego o zwiększenie czasu na dokonanie poprawek wraz z przedstawieniem krótkiego uzasadnienia.

⁹ J.w.

zostaną przekazane gminie w formie pisemnej. Procedura ta trwa do momentu, aż program rewitalizacji nie uzyska pozytywnej oceny.

W stosunku do programów rewitalizacji, dla których trzecia ocena nie zakończyła się wynikiem pozytywnym, Zespół ds. rewitalizacji może podjąć decyzję o wydłużonym terminie oceny danego programu rewitalizacji. W takim przypadku, każda kolejna ocena programu, począwszy od oceny czwartej, będzie przeprowadzana przez członków Zespołu ds. rewitalizacji w terminie **40 dni roboczych** od daty przekazania programu rewitalizacji przez Kancelarię Ogólną Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego do Wydziału Rozwoju Regionalnego.

W przypadku uzyskania przez program rewitalizacji (który został złożony do oceny przed przyjęciem przez radę gminy) pozytywnej oceny merytorycznej, członek Zespołu ds. rewitalizacji sporządza pismo, które zatwierdzone jest przez Dyrektora Wydziału Rozwoju Regionalnego, z prośbą o dostarczenie do Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 oświadczenia, o przyjęciu przez radę gminy programu rewitalizacji w wersji, która pozytywnie została zaopiniowana przez członków Zespołu ds. rewitalizacji.

Do ww. oświadczenia należy dołączyć zarówno program rewitalizacji jak i kopię uchwały rady gminy przyjmującej ten dokument.

Po przesłaniu przez gminę ww. dokumentów, na stronie internetowej Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020, w zakładce poświęconej rewitalizacji, zamieszczona zostanie informacja o pozytywnej ocenie programu rewitalizacji.

Szczegółowy regulamin wpisania programu rewitalizacji do Wykazu Programów Rewitalizacji Województwa Śląskiego stanowi załącznik nr 1 do niniejszego dokumentu.

Aktualizacja programu rewitalizacji

W miarę realizacji przedsięwzięć zawartych w programie rewitalizacji, mogą pojawić się kolejne potrzeby i możliwości w zakresie realizowanych projektów i przedsięwzięć, które trudno było przewidzieć na etapie programowania procesu. Wówczas możliwa jest aktualizacja programu rewitalizacji, która dokonywana jest z zachowaniem etapów, o których mowa powyżej.

KARTA OCENY FORMALNEJ PROGRAMU REWITALIZACJI

Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego 2014-2020	
Nazwa gminy	
Nazwa dokumentu	
Data uchwalenia/aktualizacji programu rewitalizacji przez radę gminy	
Ciągłość programu rewitalizacji¹⁰	nowy dokument/ kontynuacja/ aktualizacja ¹¹
Etap oceny	Pierwsza ocena/ uzupełnienie nr ...

¹⁰ Ciągłość programu rewitalizacji oznacza odniesienie do osi czasu przyjęcia programu rewitalizacji. "Nowy dokument" oznacza przyjęcie programu rewitalizacji po raz pierwszy dla danego obszaru zdegradowanego, "kontynuacja" oznacza ciągłość programu rewitalizacji bez potrzeby jego zmiany i ponownego uchwalenia przez radę gminy. Zatem w przypadku "kontynuacji" przedkładany do weryfikacji program rewitalizacji spełnia wymogi Wytocznych MIiR w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020. Z kolei "aktualizacja" oznacza konieczność dostosowania istniejącego programu rewitalizacji do wymogów Wytocznych MIiR w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 lub do zmieniających się uwarunkowań jego realizacji i ponownego podjęcia uchwały przez radę gminy.

¹¹ Niepotrzebne skreślić

Lp.	KRYTERIA FORMALNE							
	Opis kryterium oceny	Tak	Nie	Nie dotyczy	Uwagi	Uzupełniono		Uzasadnienie
						Tak	Nie	
1.	Czy program rewitalizacji został złożony w terminie (w przypadku uzupełnienia) wskazanym przez IZ RPO WSL?							
2.	Czy program rewitalizacji został dostarczony w formie elektronicznej tj. podpisany za pomocą: bezpiecznego podpisu elektronicznego weryfikowanego kwalifikowanym certyfikatem lub, certyfikatu CC SEKAP, lub profilu zaufanego ePUAP oraz za pośrednictwem SEKAP lub ePUAP, a w konsekwencji zostało wystawione Urzędowe Potwierdzenie Odbioru (UPO)?							
3.	Czy gmina złożyła tylko jeden program rewitalizacji?							
4.	Czy program rewitalizacji jest kompletny tj. zawiera wszystkie załączniki (jeśli dotyczy)?							

Deklaracja bezstronności i poufności

Ja, niżej podpisany deklaruję, że swoje obowiązki będę wykonywać uczciwie i rzetelnie. Nie ma zależności pomiędzy mną, a wnioskodawcą lub współpracującymi z nim osobami, które mogą zaważyć w sposób nieuzasadniony pozytywnie lub negatywnie na wyniku mojej oceny/opinii. Zgodnie z moją najlepszą wiedzą i przekonaniem, nie istnieją żadne fakty ani okoliczności, w przeszłości lub obecnie, bądź taki, które mogą

zaistnieć w najbliższej przyszłości, kwestionujące moją niezależność w oczach którejkolwiek ze stron; jeżeli okaże się podczas procesu oceny, że taki związek istnieje lub powstał, niezwłocznie zaprzestam udziału w procesie oceny.

Zobowiązuję się do zachowania poufności wszystkich informacji lub dokumentów („poufnych informacji”) ujawnionych wobec mnie lub uzyskanych przeze mnie bądź przygotowanych przeze mnie w toku czy w wyniku oceny. Zobowiązuję się także do wykorzystania ich wyłącznie do celów oceny i nie ujawniania stronom trzecim. Ponadto zgadzam się, że nie będę przechowywać kopii pisemnych lub elektronicznych informacji lub pierwowzorów, które zostaną mi dostarczone.

Wynik oceny: pozytywny/ do uzupełnienia

Dokument spełnia kryteria formalne: TAK/NIE

Dokument skierowany do uzupełnienia: TAK NIE

Data zakończenia oceny i podpis oceniającego:

Wynik oceny po dokonaniu poprawy/uzupełnienia: pozytywny

Dokument spełnia kryteria formalne: TAK/NIE

Data zakończenia oceny i podpis oceniającego:

KARTA OCENY MERYTORYCZNEJ PROGRAMU REWITALIZACJI (wzór przyjęty w dniu 29 grudnia 2015 r.)

Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego 2014-2020	
Nazwa gminy	
Nazwa dokumentu	
Data uchwalenia/aktualizacji programu rewitalizacji przez radę gminy	
Ciągłość programu rewitalizacji¹²	nowy dokument/ kontynuacja/ aktualizacja ¹³
Etap oceny	Pierwsza ocena/ uzupełnienie nr ...

¹² Ciągłość programu rewitalizacji oznacza odniesienie do osi czasu przyjęcia programu rewitalizacji. "Nowy dokument" oznacza przyjęcie programu rewitalizacji po raz pierwszy dla danego obszaru zdegradowanego, "kontynuacja" oznacza ciągłość programu rewitalizacji bez potrzeby jego zmiany i ponownego uchwalenia przez radę gminy. Zatem w przypadku "kontynuacji" przedkładany do weryfikacji program rewitalizacji spełnia wymogi Wytocznych MIiR w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020. Z kolei "aktualizacja" oznacza konieczność dostosowania istniejącego programu rewitalizacji do wymogów Wytocznych MIiR w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 lub do zmieniających się uwarunkowań jego realizacji i ponownego podjęcia uchwały przez radę gminy.

¹³ Niepotrzebne skreślić

Lp.	KRYTERIA MERYTORYCZNE								
	1.	Zawartość programu rewitalizacji	Tak	Nie	Nie dotyczy	Uwagi	Uzupełniono		Uzasadnienie
Tak							Nie		
1.1.	Czy zawartość programu rewitalizacji spełnia minimalne wymagania, o których mowa w pkt. 5. Minimalna zawartość (elementy) programu rewitalizacji załącznika do Wytycznych ?								
2.	Potrzeby rewitalizacyjne a strategia rozwoju gminy (lub dokument równoważny)	Tak	Nie	Nie dotyczy	Uwagi	Uzupełniono		Uzasadnienie	
						Tak	Nie		
2.1.	Czy wskazane w programie rewitalizacji fragmenty strategii (dokumentu równoważnego) odnoszą się do rewitalizacji zgodnie z Wytycznymi Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 dalej Wytycznymi?								
3.	Wstępna analiza i diagnoza obszaru zdegradowanego	Tak	Nie	Nie dotyczy	Uwagi	Uzupełniono		Uzasadnienie	
						Tak	Nie		
3.1.	Czy diagnoza zawiera kompleksową charakterystykę obszaru zdegradowanego: opis zjawisk kryzysowych, w tym przede wszystkim negatywnych zjawisk społecznych współwystępujących z negatywnymi zjawiskami w co najmniej jednej z następujących sfer: gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej, skali problemów oraz potencjałów obszaru?								

3.2.	Czy określone zjawiska kryzysowe są powiązane i adekwatne do zidentyfikowanego problemu(ów) w zakresie rewitalizacji, a ich natężenie (nawarstwienie, utrwalenie się) ma istotny wpływ na występowanie powyższego problemu(ów)?							
3.3.	Czy określono cele rewitalizacji w każdej z ww. sfer oraz, czy zidentyfikowano głównych beneficjentów tego procesu?							
4.	Program rewitalizacji	Tak	Nie	Nie dotyczy	Uwagi	Uzupełniono		Uzasadnienie
						Tak	Nie	
4.1.	Czy założone działania rewitalizacyjne są adekwatne do zdiagnozowanych potrzeb i problemów rewitalizacyjnych?							
4.2.	Czy opisano/zaplanowano sposób wykorzystania programu rewitalizacji i czy gmina zagwarantowała, że będzie on wykorzystywany w realizacji przyszłych przedsięwzięć z niego wynikających?							
4.3.	Czy w ramach wykorzystania programu rewitalizacji do zaplanowanych działań przyporządkowano potencjalne źródła finansowania (z uwzględnieniem różnych źródeł finansowania prywatnych, publicznych, w tym unijnych) ?							
5.	Partycypacja społeczna	Tak	Nie	Nie dotyczy	Uwagi	Uzupełniono		Uzasadnienie
						Tak	Nie	
5.1.	Czy zaproponowane techniki i narzędzia partycypacyjne oraz działania aktywizacyjne są skuteczne i adekwatne w kontekście aktywnego włączenia mieszkańców i innych grup							

	docelowych w prace dot. PR?							
5.2.	Czy dobór ww. narzędzi został należycie, racjonalnie i wyczerpująco uzasadniony w kontekście ich najwyższej skuteczności w przygotowaniu jak najlepszego programu rewitalizacji?							
5.3.	Czy planuje się zapewnić aktywny udział różnych grup interesariuszy w przyszłym procesie wdrażania i monitorowania realizacji postanowień programu rewitalizacji?							
6.	System realizacji programu rewitalizacji. Sposób zarządzania	Tak	Nie	Nie dotyczy	Uwagi	Uzupełniono		Uzasadnienie
						Tak	Nie	
6.1.	Czy istnieje opis działań, jakie będą wykonywane w ramach czynności zarządczych i ścieżki podejmowania decyzji zapewniających prawidłową realizację programu rewitalizacji?							

Deklaracja bezstronności i poufności

Ja, niżej podpisany deklaruje, że swoje obowiązki będę wykonywać uczciwie i rzetelnie. Nie ma zależności pomiędzy mną, a wnioskodawcą lub współpracującymi z nim osobami, które mogą zaważyć w sposób nieuzasadniony pozytywnie lub negatywnie na wyniku mojej oceny/opinii. Zgodnie z moją najlepszą wiedzą i przekonaniem, nie istnieją żadne fakty ani okoliczności, w przeszłości lub obecnie, bądź taki, które mogą zaistnieć w najbliższej przyszłości, kwestionujące moją niezależność w oczach którejkolwiek ze stron; jeżeli okaże się podczas procesu oceny, że taki związek istnieje lub powstał, niezwłocznie zaprzestam udziału w procesie oceny.

Zobowiązuje się do zachowania poufności wszystkich informacji lub dokumentów („poufnych informacji”) ujawnionych wobec mnie lub uzyskanych przeze mnie bądź przygotowanych przeze mnie w toku czy w wyniku oceny. Zobowiązuję się także do wykorzystania ich wyłącznie do celów oceny i nie ujawniania stronom trzecim. Ponadto zgadzam się, że nie będę przechowywać kopii pisemnych lub elektronicznych informacji lub pierwowzorów, które zostaną mi dostarczone.

Wynik oceny:

Dokument spełnia kryteria merytoryczne: TAK/NIE

Dokument skierowany do uzupełnienia: TAK NIE

Data zakończenia oceny i podpis oceniającego:

Data zakończenia oceny i podpis oceniającego:

Wynik oceny po dokonaniu poprawy/uzupełnienia:

Dokument spełnia kryteria merytoryczne: TAK/NIE

Data zakończenia oceny i podpis oceniającego:

Data zakończenia oceny i podpis oceniającego:

KARTA OCENY MERYTORYCZNEJ PROGRAMU REWITALIZACJI

Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2014-2020	
Nazwa gminy	
Nazwa dokumentu	
Data uchwalenia/aktualizacji programu rewitalizacji przez radę gminy	
Ciągłość programu rewitalizacji ¹⁴	nowy dokument/ kontynuacja/ aktualizacja ¹⁵
Etap oceny	Ocena nr ...../201..

¹⁴ Ciągłość programu rewitalizacji oznacza odniesienie do osi czasu przyjęcia programu rewitalizacji. "Nowy dokument" oznacza przyjęcie programu rewitalizacji po raz pierwszy dla danego obszaru zdegradowanego, "kontynuacja" oznacza ciągłość programu rewitalizacji bez potrzeby jego zmiany i ponownego uchwalenia przez radę gminy. Zatem w przypadku "kontynuacji" przedkładany do weryfikacji program rewitalizacji spełnia wymogi Wytycznych MR w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020. Z kolei "aktualizacja" oznacza konieczność dostosowania istniejącego programu rewitalizacji do wymogów Wytycznych MR w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 lub do zmieniających się uwarunkowań jego realizacji i ponownego podjęcia uchwały przez radę gminy.

¹⁵ Niepotrzebne skreślić

KRYTERIA MERYTORYCZNE								
LP.	Nazwa kryterium	Spełnienie kryterium			Uwagi	Uzupełniono		Uwagi
		TAK	NIE	NIE DOTYCZY		TAK	NIE	
1.	Zawartość programu rewitalizacji							
1.1	Czy zawartość programu rewitalizacji spełnia wymagania, o których mowa w Załączniku do <i>Wytycznych w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020?</i>							
2.	Diagnoza czynników i zjawisk kryzysowych							
2.1	Czy program rewitalizacji zawiera kompleksową charakterystykę gminy, na podstawie której dokonano delimitacji obszaru							

	<p>zdegradowanego i obszaru rewitalizacji/ lub wskazuje inny dokument gminy przyjęty uchwałą rady gminy, w którym diagnoza taka została dokonana?</p> <p><i>W przypadku GPR:</i></p> <p>Czy w programie wskazano uchwałę rady gminy, w której wyznaczono obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji oraz krótko opisano sposób wyznaczenia ww. obszarów?</p>							
2.2	Czy diagnoza zawiera analizę sfery społecznej?							
2.3	Czy diagnoza zawiera analizę sfery gospodarczej, środowiskowej,							

	przestrzenno – funkcjonalnej, technicznej?							
3.	Obszar rewitalizacji							
3.1	Czy program rewitalizacji zawiera pogłębioną diagnozę obszaru rewitalizacji?							
3.2	Czy program rewitalizacji zawiera wizję stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji?							
3.3	Czy program rewitalizacji zawiera cele rewitalizacji, odpowiadające zidentyfikowanym potrzebom, oraz kierunki działań mających na celu eliminację lub ograniczenie negatywnych zjawisk							

	na obszarze rewitalizacji?							
4.	Projekty rewitalizacyjne							
4.1	Czy program rewitalizacji zawiera listę podstawowych projektów wraz z opisami, które zawierają: tytuł projektu, beneficjent, lokalizację, zakres zadań, szacunkową wartość, prognozowane rezultaty wraz z sposobem ich oceny, powiązanie z celami rewitalizacji?							
4.2	Czy program rewitalizacji zawiera charakterystykę pozostałych rodzajów przedsięwzięć rewitalizacyjnych							

	realizujących kierunki działań?							
4.3	<p><i>Jeśli dotyczy:</i></p> <p>Czy w programie rewitalizacji uzasadniono realizację projektu rewitalizacyjnego znajdującego się poza obszarem rewitalizacji?</p>							
5.	Program rewitalizacji							
5.1	Czy program rewitalizacji zawiera opis powiązań programu z dokumentami strategicznymi gminy?							
5.2	Czy program rewitalizacji zawiera opis mechanizmów zapewnienia komplementarności i integrowania							

	kierunków działań oraz przedsięwzięć rewitalizacyjnych?							
5.3	Czy program rewitalizacji zawiera indykatywne ramy finansowe z indykatywnymi wielkościami środków finansowych z różnych źródeł?							
6.	Partycypacja społeczna							
6.1	Czy w programie rewitalizacji zidentyfikowano głównych interesariuszy procesu rewitalizacji?							

6.2	Czy w programie rewitalizacji opisano mechanizmy włączenia różnych grup interesariuszy w proces rewitalizacji?							
6.3	Czy w programie rewitalizacji opisano w jaki sposób planuje się zapewnić aktywny udział różnych grup interesariuszy w procesie wdrażania i monitorowania programu rewitalizacji?							
7.	System realizacji programu rewitalizacji							
7.1	Czy program rewitalizacji zawiera opis systemu realizacji (wdrażania) programu? <i>W przypadku GPR:</i>							

	Czy GPR zawiera opis struktury zarządzania realizacją programu ?							
7.2	Czy program rewitalizacji zawiera opis systemu monitoringu, oceny skuteczności działań oraz wprowadzania zmian do programu?							
8.	Gminny Program Rewitalizacji (dodatkowe kryteria)							
8.1	Czy Gminny Program Rewitalizacji określa niezbędne zmiany w uchwałach rady gminy z zakresu mieszkaniowego zasobu gminy związane z realizacją programu?							
8.2	Czy Gminny Program Rewitalizacji wskazuje czy na							

	obszarze rewitalizacji zostanie utworzona Specjalna Strefa Rewitalizacji?							
8.3	Czy Gminny Program Rewitalizacji zawiera wskazanie realizacji programu w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego?							
8.4	Czy Gminny Program Rewitalizacji zawiera załącznik graficzny przedstawiający podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji?							

Deklaracja bezstronności i poufności

Ja, niżej podpisany deklaruję, że swoje obowiązki będę wykonywać uczciwie i rzetelnie. Nie ma zależności pomiędzy mną, a wnioskodawcą lub współpracującymi z nim osobami, które mogą zaważyć w sposób nieuzasadniony pozytywnie lub negatywnie na wyniku mojej oceny/opinii.

Zgodnie z moją najlepszą wiedzą i przekonaniem, nie istnieją żadne fakty ani okoliczności, w przeszłości lub obecnie, bądź taki, które mogą zaistnieć w najbliższej przyszłości, kwestionujące moją niezależność w oczach którejkolwiek ze stron; jeżeli okaże się podczas procesu oceny, że taki związek istnieje lub powstał, niezwłocznie zaprzestam udziału w procesie oceny.

Zobowiązuje się do zachowania poufności wszystkich informacji lub dokumentów („poufnych informacji”) ujawnionych wobec mnie lub uzyskanych przeze mnie bądź przygotowanych przeze mnie w toku czy w wyniku oceny. Zobowiązuję się także do wykorzystania ich wyłącznie do celów oceny i nie ujawniania stronom trzecim. Ponadto zgadzam się, że nie będę przechowywać kopii pisemnych lub elektronicznych informacji lub pierwowzorów, które zostaną mi dostarczone.

Wynik oceny: pozytywny/ do uzupełnienia

Dokument spełnia kryteria merytoryczne: TAK/NIE

Dokument skierowany do uzupełnienia: TAK NIE

Data zakończenia oceny i podpis oceniającego:

Data zakończenia oceny i podpis oceniającego:

Wynik oceny po dokonaniu poprawy/uzupełnienia: pozytywny/ do uzupełnienia

Dokument spełnia kryteria merytoryczne: TAK/NIE

Data zakończenia oceny i podpis oceniającego:

Data zakończenia oceny i podpis oceniającego:

WZÓR OŚWIADCZENIA O PRZYJĘCIU PRZEZ RADĘ GMINY PROGRAMU REWITALIZACJI

.....
Nazwa i adres gminy

.....
Miejscowość, data

OŚWIADCZENIE DOTYCZĄCE PROGRAMU REWITALIZACJI

W związku z uchwalonym przez radę gminy programem rewitalizacji pn. ....(w załączeniu), w imieniu Gminy (*nazwa Gminy*)..... **oświadczam**, iż nie wprowadzono zmian do dokumentu, który został pozytywnie oceniony przez zespół ds. rewitalizacji¹⁶.

Imię i Nazwisko

.....

.....

(podpis i pieczęć osoby upoważnionej do składania oświadczenia w imieniu gminy)

Załączniki:

- uchwała rady gminy
- program rewitalizacji

---

¹⁶ Zarządzenie nr 00072/2015 Marszałka Województwa Śląskiego z dnia 2 listopada 2015 r. w sprawie powołania Zespołu ds. rewitalizacji z póź. zm., którego zadaniem jest m. in. ocena programów rewitalizacji gmin chcących ubiegać się o wsparcie projektów rewitalizacyjnych w ramach funduszy unijnych.

PREFERENCJE DLA PROJEKTÓW REWITALIZACYJNYCH W REGIONALNYM PROGRAMIE OPERACYJNYM WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO NA LATA 2014-2020

W zakresie rewitalizacji Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 został tak zaprogramowany aby wspierać realizację projektów rewitalizacyjnych obejmujących różne sfery i przyczyniających się do kompleksowej i skoordynowanej rewitalizacji obszarów zdegradowanych.

Dla zapewnienia szerszego zaangażowania środków UE w działania rewitalizacyjne Instytucja Zarządzająca RPO WSL opracowała system preferencji dla wsparcia projektów rewitalizacyjnych.

Instytucja Zarządzająca RPO WSL 2014-2020 wprowadziło preferencje dla projektów rewitalizacyjnych, wynikających z programu rewitalizacji, w postaci dodatkowych punktów w procedurze konkursowego trybu wyboru projektów w ramach dedykowanych kryteriów wyboru projektów.

Rewitalizacja stanowi również jeden z pięciu terytorialnych obszarów strategicznej interwencji (OSI) wskazanych w Umowie Partnerstwa – miasta i dzielnice miast wymagające rewitalizacji. Oprócz specjalnej puli środków dedykowanej na projekty rewitalizacyjne z programów rewitalizacyjnych Miasta Bytom oraz Miasta Radzionków, Instytucja Zarządzająca RPO WSL 2014-2020 planuje również ogłosić specjalny konkurs na przedsięwzięcia realizowane na terenach wymagających rewitalizacji w miastach wskazanych w *Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary wiejskie*, zakwalifikowanych jako obszary strategicznej interwencji na rzecz restrukturyzacji i rewitalizacji miast tracących funkcje społeczno – gospodarcze.

Dodatkowo, zgodnie z zapisami Kontraktu Terytorialnego dla Województwa Śląskiego, w przypadku projektów rewitalizacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach RPO WSL 2014-2020 będzie mógł uzyskać wsparcie z budżetu państwa w postaci dofinansowania wkładu własnego.

Oznacza to, iż projekt rewitalizacyjny wynikający z programu rewitalizacji pozytywnie uprzednio ocenionego przez IZ RPO WSL 2014-2020, nie objęty regułami pomocy publicznej (w tym rekompensaty), pomocy de minimis lub projektów generujących dochód w rozumieniu art. 61 rozporządzenia ogólnego może wskazać w montażu finansowym maksymalnie 85% kosztów kwalifikowanych dofinansowania z EFRR (zgodnie z Szczegółowym Opiszem Osi Priorytetowych RPO WSL 2014-2020) oraz wsparcie wkładu własnego maksymalnie 10% kosztów kwalifikowanych z budżetu państwa.

Poniżej znajdują się priorytety inwestycyjne, które według Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 mają znaczenie dla szeroko pojętej rewitalizacji.

Oś priorytetowa	Działanie/poddziałanie	Fundusz	Metoda preferencji
III Konkurencyjność MŚP	3.1.1 Tworzenie terenów inwestycyjnych na obszarach typu brownfield – ZIT 3.1.2 Tworzenie terenów inwestycyjnych na obszarach typu brownfield – RIT	EFRR	Dedykowane kryteria wyboru projektów Możliwość uzyskania wsparcia z budżetu państwa na wkład własny
IV Efektywność energetyczna, odnawialne źródła energii i gospodarka niskoemisyjna	4.3.1 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w infrastrukturze publicznej i mieszkaniowej - ZIT 4.3.2 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w infrastrukturze publicznej i mieszkaniowej - RIT	EFRR	Dedykowane kryteria wyboru projektów Możliwość uzyskania wsparcia z budżetu państwa na wkład własny
	4.3.3 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w infrastrukturze publicznej i mieszkaniowej – OSI Bytom	EFRR	Dofinansowanie projektów w trybie pozakonkursowym Możliwość uzyskania wsparcia z budżetu państwa na wkład własny
	4.3.4 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w infrastrukturze publicznej i mieszkaniowej - konkurs	EFRR	Dedykowane kryteria wyboru projektów Możliwość uzyskania wsparcia z budżetu państwa na wkład własny
	4.5.1 Niskoemisyjny transport miejski oraz efektywne oświetlenie – ZIT 4.5.2 Niskoemisyjny transport miejski oraz efektywne oświetlenie – RIT	EFRR	Dedykowane kryteria wyboru projektów Możliwość uzyskania wsparcia z budżetu państwa na wkład własny
	5.1.1 Gospodarka wodno-ściekowa – ZIT 5.1.2 Gospodarka wodno-ściekowa – RIT	EFRR	Dedykowane kryteria wyboru projektów Możliwość uzyskania wsparcia z budżetu państwa na wkład własny
V Ochrona środowiska i efektywne wykorzystanie zasobów			

	5.3.1 Dziedzictwo kulturowe - konkurs	EFRR	Dedykowane kryteria wyboru projektów Możliwość uzyskania wsparcia z budżetu państwa na wkład własny
	5.3.2 Dziedzictwo kulturowe – OSI Bytom	EFRR	Dofinansowanie projektów w trybie pozakonkursowym Możliwość uzyskania wsparcia z budżetu państwa na wkład własny
	5.4.2 Ochrona różnorodności biologicznej – OSI Bytom	EFRR	Dofinansowanie projektów w trybie pozakonkursowym Możliwość uzyskania wsparcia z budżetu państwa na wkład własny
VII Regionalny rynek pracy	7.1.1 Poprawa zdolności do zatrudnienia osób poszukujących pracy i pozostających bez pracy na obszarach rewitalizowanych - ZIT	EFS	Konkurs dedykowany dla projektów wynikających z PR
	7.1.2 Poprawa zdolności do zatrudnienia osób poszukujących pracy i pozostających bez pracy na obszarach rewitalizowanych - RIT	EFS	Konkurs dedykowany dla projektów wynikających z PR
	7.1.3 Poprawa zdolności do zatrudnienia osób poszukujących pracy i pozostających bez zatrudnienia – konkurs	EFS	Kryteria wyboru projektów dedykowane OSI
	7.3.1 Promocja samozatrudnienia na obszarach rewitalizowanych - ZIT	EFS	Konkurs dedykowany dla projektów wynikających z PR
	7.3.2 Promocja samozatrudnienia na obszarach rewitalizowanych - RIT	EFS	Konkurs dedykowany dla projektów wynikających z PR
	7.3.3 Promocja samozatrudnienia – konkurs	EFS	Kryteria wyboru projektów dedykowane

			OSI
	7.4.1 <i>Outplacement</i> - ZIT	EFS	Konkurs dedykowany dla projektów wynikających z PR
	7.4.2 <i>Outplacement</i> - konkurs	EFS	Kryteria wyboru projektów dedykowane OSI
VIII Regionalne kadry gospodarki opartej na wiedzy	8.1.1 Zapewnienie dostępu do usług opiekuńczych nad dziećmi do 3 lat - ZIT	EFS	Konkurs dedykowany dla projektów wynikających z PR
	8.1.2 Zapewnienie dostępu do usług opiekuńczych nad dziećmi do 3 lat - RIT	EFS	Konkurs dedykowany dla projektów wynikających z PR
	8.1.3 Zapewnienie dostępu do usług opiekuńczych nad dziećmi do 3 lat – konkurs	EFS	Kryteria wyboru projektów dedykowane OSI
	8.2.1 Wsparcie dla przedsiębiorców i ich pracowników w zakresie rozwoju przedsiębiorstwa - ZIT	EFS	Konkurs dedykowany dla projektów wynikających z PR
	8.2.2 Wsparcie dla przedsiębiorców i ich pracowników w zakresie rozwoju przedsiębiorstwa - RIT	EFS	Konkurs dedykowany dla projektów wynikających z PR
	8.2.3 Wsparcie dla przedsiębiorców i ich pracowników w zakresie rozwoju przedsiębiorstwa - konkurs	EFS	Konkurs dedykowany dla projektów realizowanych na rzecz OSI
	8.3.1 Realizowanie aktywizacji zawodowej poprzez zapewnienie właściwej opieki zdrowotnej - ZIT	EFS	Konkurs dedykowany dla projektów wynikających z PR
IX Włączenie społeczne	9.1.1 Wzmacnianie potencjału społeczno-zawodowego społeczności lokalnych - ZIT	EFS	Konkurs dedykowany dla projektów wynikających z PR
	9.1.2 Wzmacnianie potencjału społeczno-zawodowego społeczności lokalnych - RIT	EFS	Konkurs dedykowany dla projektów wynikających z PR
	9.1.3 Programy aktywnej integracji osób i grup zagrożonych	EFS	Konkurs dedykowany dla projektów

	wykluczeniem społecznym – OSI		realizowanych na rzecz OSI
	9.2.1 Rozwój usług społecznych i zdrowotnych - ZIT	EFS	Konkurs dedykowany dla projektów wynikających z PR
	9.2.2 Rozwój usług społecznych i zdrowotnych - RIT	EFS	Konkurs dedykowany dla projektów wynikających z PR
	9.2.3 Rozwój usług społecznych i zdrowotnych–OSI	EFS	Konkurs dedykowany dla projektów realizowanych na rzecz OSI
	9.3.1 Wsparcie sektora ekonomii społecznej – konkurs	EFS	Kryteria wyboru projektów dedykowane OSI
X Rewitalizacja oraz infrastruktura społeczna i zdrowotna	10.2.1 Rozwój mieszkalnictwa socjalnego, wspomaganego i chronionego oraz infrastruktury usług społecznych – ZIT 10.2.2 Rozwój mieszkalnictwa socjalnego, wspomaganego i chronionego oraz infrastruktury usług społecznych - RIT	EFRR	Dedykowane kryteria wyboru projektów Możliwość uzyskania wsparcia z budżetu państwa na wkład własny
	10.2.3 Rozwój mieszkalnictwa socjalnego, wspomaganego i chronionego oraz infrastruktury usług społecznych – OSI Bytom	EFRR	Dofinansowanie projektów w trybie pozakonkursowym Możliwość uzyskania wsparcia z budżetu państwa na wkład własny
	10.2.4 Rozwój mieszkalnictwa socjalnego, wspomaganego i chronionego oraz infrastruktury usług społecznych – wsparcie działań wynikających z LSR obejmujących obszary wiejskie i rybackie	EFRR	Dedykowane kryteria wyboru projektów Możliwość uzyskania wsparcia z budżetu państwa na wkład własny
	10.3.1 Rewitalizacja obszarów zdegradowanych - ZIT 10.3.2 Rewitalizacja obszarów zdegradowanych - RIT	EFRR	Konkurs dedykowany dla projektów wynikających z PR Możliwość uzyskania wsparcia z budżetu

			państwa na wkład własny
	10.3.3 Rewitalizacja obszarów zdegradowanych - konkurs dla miast z KSRR	EFRR	Konkurs dedykowany dla projektów wynikających z PR Możliwość uzyskania wsparcia z budżetu państwa na wkład własny
	10.3.4 Rewitalizacja obszarów zdegradowanych - OSI Bytom i Radzionków	EFRR	Dofinansowanie projektów w trybie pozakonkursowym Możliwość uzyskania wsparcia z budżetu państwa na wkład własny
	10.3.5 Rewitalizacja obszarów zdegradowanych - wsparcie działań wynikających z Lokalnych Strategii Rozwoju obejmujących obszary wiejskie i rybne	EFRR	Konkurs dedykowany dla projektów wynikających z PR Możliwość uzyskania wsparcia z budżetu państwa na wkład własny
	10.4 Poprawa stanu środowiska miejskiego	EFRR	Konkurs dedykowany dla projektów wynikających z PR
XI Wzmocnienie potencjału edukacyjnego	11.1.3 Wzrost upowszechnienia wysokiej jakości edukacji przedszkolnej – konkurs	EFS	Kryteria wyboru projektów dedykowane OSI
	11.1.4 Poprawa efektywności kształcenia ogólnego – konkurs	EFS	Kryteria wyboru projektów dedykowane OSI
	11.4.1 Kształcenie ustawiczne – ZIT	EFS	Konkurs dedykowany dla projektów wynikających z PR
	11.4.2 Kształcenie ustawiczne – RIT	EFS	Konkurs dedykowany dla projektów wynikających z PR
XII Infrastruktura edukacyjna	12.1 Infrastruktura wychowania przedszkolnego	EFRR	Dedykowane kryteria wyboru projektów Możliwość uzyskania

			wsparcia z budżetu państwa na wkład własny
	12.2 Infrastruktura kształcenia zawodowego	EFRR	Dedykowane kryteria wyboru projektów Możliwość uzyskania wsparcia z budżetu państwa na wkład własny

ZAŁĄCZNIK NR 1. REGULAMIN WPISANIA PROGRAMU REWITALIZACJI DO WYKAZU PROGRAMÓW REWITALIZACJI WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Sprawdzenie przez Zespół ds. rewitalizacji spełnienia przez program rewitalizacji wymogów określonych w *Wytycznych Ministerstwa Rozwoju w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020*, tj. czy posiada określone cechy i elementy, możliwe jest w ramach jednego z następujących sposobów:

1. w ramach procedury ustanowionej w niniejszym dokumencie, lub
2. w ramach konkursu dotacji POPT na opracowanie bądź aktualizację programu rewitalizacji, gdzie warunkiem refundacji kosztów jest uzyskanie pozytywnej oceny programu rewitalizacji.

Zgodnie z zapisami ww. *Wytycznych*, Instytucja Zarządzająca Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 prowadzi i na bieżąco aktualizuje Wykaz Programów Rewitalizacji Województwa Śląskiego, dla których przeprowadzono z wynikiem pozytywnym ocenę spełnienia wymogów dotyczących cech i elementów programów. Wykaz prowadzony jest dla wszystkich pozytywnie zweryfikowanych programów rewitalizacji niezależnie od sposobu ich weryfikacji.

Poniżej znajduje się wzór Wykazu Programów Rewitalizacji Województwa Śląskiego.

Lp.	GMINA	TYTUŁ PROGRAMU REWITALIZACJI	DATA PRZYJĘCIA PRZEZ RADĘ GMINY (dzień, miesiąc, rok)	DATA WYDANIA POZYTYWNEJ OPINII PRZEZ IZ RPO WSL 2014-2020 (dzień, miesiąc, rok)	DATA WPISANIA DO WYKAZU (dzień, miesiąc, rok)	SPOSÓB WERYFIKACJI	LINK DO PROGRAMU REWITALIZACJI
1							
...							

Podmiotami uprawnionymi do zgłoszenia programu rewitalizacji do Wykazu są gminy miejskie, miejsko - wiejskie i wiejskie z obszaru województwa śląskiego. W Wykazie może znajdować się wyłącznie jeden program rewitalizacji z danej gminy.

Wykaz Programów Rewitalizacji Województwa Śląskiego znajduje się na stronie internetowej rpo.slaskie.pl w zakładce rewitalizacja.

Wpisu programu rewitalizacji do Wykazu dokonuje Koordynator Zespołu ds. rewitalizacji, powołany Zarządzeniem Marszałka nr 00072/2015 z późniejszymi zmianami.

Za datę wpisu do Wykazu uznaje się:

- dla programów rewitalizacji ocenionych na podstawie niniejszej procedury:
  - a. w przypadku gdy ocena pozytywna wystawiona została dla programu rewitalizacji już uchwalonego radą gminy – datą wpisu do Wykazu jest data oceny programu rewitalizacji;
  - b. w przypadku gdy ocena wystawiona została dla projektu programu (przed uchwaleniem przez radę gminy) – datą wpisu do Wykazu uznaje się datę wpływu do Wydziału Rozwoju Regionalnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego dokumentów wymaganych zgodnie z zapisami niniejszego dokumentu, tj. oświadczenia, o przyjęciu przez radę gminy programu rewitalizacji w wersji, która pozytywnie została zaopiniowana przez członków Zespołu ds. rewitalizacji wraz z programem rewitalizacji jak i kopią uchwały rady gminy przyjmującej ten dokument.

Wskazane dokumenty należy złożyć do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego za pomocą Platformy SEKAP (System Elektronicznej Komunikacji Administracji Publicznej), dostępnej pod adresem www.sekap.pl lub za pomocą skrzynki podawczej ePUAP (elektroniczna Platforma Usług Administracji Publicznej), dostępnej pod adresem www.epuap.gov.pl.

W tytule/temacie dokumentu należy wpisać: „Ocena programu rewitalizacji gminy.... – Wydział Rozwoju Regionalnego”.

- dla programów rewitalizacji, które zostały ocenione w ramach konkursu dotacji POPT na opracowanie bądź aktualizację programów rewitalizacji – datą wpisu do Wykazu jest data wpływu do Wydziału Rozwoju Regionalnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego pisma z prośbą o wpisanie programu rewitalizacji do Wykazu wraz z oświadczeniem, o przyjęciu przez radę gminy programu rewitalizacji w wersji, która pozytywnie została zaopiniowana przez członków Zespołu ds. rewitalizacji, programem rewitalizacji jak i kopią uchwały rady gminy przyjmującej ten dokument.

Wskazane dokumenty należy złożyć do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego za pomocą Platformy SEKAP (System Elektronicznej Komunikacji Administracji Publicznej), dostępnej pod adresem www.sekap.pl lub za pomocą skrzynki podawczej ePUAP (elektroniczna Platforma Usług Administracji Publicznej), dostępnej pod adresem www.epuap.gov.pl.

W tytule/temacie dokumentu należy wpisać: „Programu rewitalizacji gminy.... – Wydział Rozwoju Regionalnego”.

AKTUALIZACJA PROGRAMU REWITALIZACJI WPISANEGO DO WYKAZU PROGRAMÓW REWITALIZACJI WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Każda zmiana programu rewitalizacji, który uzyskał pozytywną ocenę Zespołu ds. rewitalizacji, wymaga ponownej oceny tego dokumentu przez Zespół w zakresie potwierdzenia, że program spełnia wymagania określone w *Wytycznych Ministerstwa Rozwoju w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020*.

W związku z powyższym gmina powinna przedłożyć do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego pismo z prośbą o weryfikację zaktualizowanego programu rewitalizacji. Procedura oceny programu przez Zespół ds. rewitalizacji jest tożsama z tą wskazaną w niniejszym dokumencie.

Należy pamiętać, że ww. dokumenty należy złożyć do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego za pomocą Platformy SEKAP (System Elektronicznej Komunikacji Administracji Publicznej), dostępnej pod adresem www.sekap.pl lub za pomocą skrzynki podawczej ePUAP (elektroniczna Platforma Usług Administracji Publicznej), dostępnej pod adresem www.epuap.gov.pl.

W tytule/temacie dokumentu należy wpisać: „Ocena programu rewitalizacji gminy.... – Wydział Rozwoju Regionalnego”.

Gmina składając program rewitalizacji zobowiązana jest dołączyć do niego informację o zakresie zmian w programie rewitalizacji, wprowadzonych w stosunku do wersji poprzedniej.

Po dokonaniu pozytywnej oceny programu rewitalizacji, aktualizacji podlega Wykaz Programów Rewitalizacji Województwa Śląskiego, gdzie zamieszczone zostaną aktualne informacje o danym programie rewitalizacji.

Wykreślenie programu rewitalizacji z Wykazu następuje:

- na pisemny wniosek gminy o wykreślenie programu rewitalizacji z Wykazu;
- w przypadku stwierdzenia nieważności uchwały przyjmującej program rewitalizacji w całości lub w części lub orzeczenia o jej niezgodności z prawem.